

Je zrušení povinnosti přimíchávání biosložek do fosilních paliv vládou ČR správným krokem?

CZECH GOVERNMENT ABOLISHES OBLIGATION TO BLEND BIOCOMPONENTS INTO FOSSIL FUELS – IS IT THE RIGHT STEP?

Přimíchávání biosložek, tedy methylesteru řepkového oleje (MEŘO) do motorové nafty a bioetanolu – bezvodého lihu do motorového benzínu, je kontraverzním tématem od samého počátku, tedy od září 2007. Objevilo se mnoho odpůrců i příznivců, kteří s mnoha argumenty kritizovali, ale také podporovali přidávání biosložek do motorových paliv. O těch však v tomto článku polemizovat nebudu.

Ihned na úvod je nutné poznamenat, že povinnost přimíchávat biosložky do fosilních pohonných hmot není český výmysl, ale je dána evropskou směrnicí a je nařízena pro všechny státy Evropské unie. Hlavním důvodem této povinnosti je především snaha unie snižovat emise oxidu uhličitého, tzv. uhlíkovou stopu, až do uhlíkové neutrality v roce 2050. Dalším důvodem je snížení závislosti České republiky na dovozech ropy a paliv. Česká republika se konkrétně zavázala snížit emise z pohonných hmot o 6 % v roce 2020, o 14 % v roce 2030. Přičemž neplnění tohoto závazku je Evropskou unií penalizováno.



Česká republika – podobně jako další západní vyspělé země Evropské unie – vybudovala prostřednictvím soukromých investorů moderní a konkurenceschopné továrny zpracovávající řepku olejnou na výrobu MEŘO a cukrovou řepu na výrobu bioetanolu. Byla a je tak schopna plnit závazky, ke kterým se zavázala.

Systém začal fungovat a plnil dobře své cíle, MEŘO dosahuje certifikované hodnoty udržitelnosti (úspory emisí CO₂ proti fosilní naftě) 60–70 % a bioetanol dosahuje úspory CO₂ proti fosilnímu benzínu 80–90 %. Přimícháváním uvedených biosložek do pohonných hmot je tak dosahováno závazného snižování emisí CO₂. Z pohledu zemědělců a základních surovin pro výrobu biosložek – cukrové řepy a řepky olejky – neexistuje absolutně žádný problém. Pěstitelům to umožňuje dobré využití půdy a rentabilní produkci.

Velkým překvapením proto bylo rozhodnutí koaliční vlády Petra Fialy z února 2022 zrušit povinnost přimíchávání biosložek do fosilních paliv. A ještě více překvapivé, skoro až úsměvné byly uvedené argumenty pro toto rozhodnutí. Rozhodnutí bylo zdůvodňováno vládou jako snaha o zlevnění pohonných hmot pro motoristy, a to v době, kdy je biosložka i se spotřební daní z pohonných hmot výrazně levnější než ceny benzínu a nafty. Nyní, po třech měsících od tohoto rozhodnutí jasně vidíme, že zrušení povinnosti přimíchávání nemělo na ceny motorových paliv absolutně žádný vliv.

Pokud by petrolejáři přestali přimíchávat biosložky do pohonných hmot, nebyla by Česká republika schopna plnit své závazky ve snižování emisí CO₂, které přijala. Je tedy více než pravděpodobné, že z důvodu povinnosti snižovat emise CO₂ se budou i nadále biosložky přimíchávat.

Česko je tak jedinou zemí v Evropské unii, která tuto povinnost ve snaze zlevnit cenu paliv zrušila. Jak by se asi vláda zodpovídala v případě skutečného ukončení přimíchávání biosložek privátním investorům, kteří do tohoto programu investovali miliardy?

Navíc by skutečné ukončení přimíchávání biosložek zvýšilo nutnost dovozu ropy přibližně o 800 tis. t, a to opět převážně z Ruska. Je to paradoxní vzhledem k probíhající válce na Ukrajině, kdy většina států snižuje svou závislost na energiích z Ruska. Česko jí tímto naopak zvyšuje.

Anebo je to i v této těžké době ubohé pokračování války proti premiéru Babišovi, jehož podniky biosložky vyrábí?

Ze všech uvedených důvodů nemá toto vládní rozhodnutí logiku a svědčí o nepříliš dobré znalosti naší vlády v dané problematice. Tento krok posunuje Českou republiku zpět mezi méně vyspělé země.

Oldřich Reinberger